

İŞLETME YÖNETİCİLERİNİN MEZUN OLDUKLARI OKULLARA VE BÖLÜMLERE GÖRE ANALİZİ

Nigar ÖZÇETİN

Bozok Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Yozgat, Türkiye

nigarozcetin26@gmail.com

ÖZET

Özellikle 2006 yılından sonra birçok ilde yeni üniversitelerin kurulması üniversiteye yerleşen öğrenci sayısını da arttırmıştır. Özellikle eski üniversitelerin öğrenci sayısının çok yüksek olduğu işletme, iktisat, muhasebe gibi bölümlerin yeni kurulan üniversitelerde de açılması zaten yüksek olan öğrenci sayısını daha da yükseltmiş ve mezun olan öğrenci sayıları da buna bağlı olarak artmıştır. Asıl amacı işletme yöneticisi yetiştirmek olan İİBF bölümlerinin verdiği eğitimlerin oldukça önemli olduğu düşünüldüğünde şu anda istihdam edilen genel müdür, CEO veya genel müdür yardımcıları gibi yöneticilerin hangi okullardan ve bölümlerden mezun oldukları önemli bir konu olarak ortaya çıkmaktadır. Bu amaçla çalışmamızda halka açık şirketlerde genel müdür, CEO veya genel müdür yardımcısı olarak çalışan yöneticilerin özgeçmişleri, şirketlerin web sitelerinde, faaliyet raporlarında ya da şirket ile ilgili haberler incelenmek sureti ile bu çalışanların hangi okul ve bölüm mezunu oldukları belirlenmeye çalışılmıştır. Böylece özellikle halka açık şirketlerin yöneticilerini seçerken hangi okul ve bölümleri tercih ettikleri de ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Çalışmanın sonucunda özellikle ODTÜ, İstanbul Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi ve İTÜ gibi köklü üniversitelerden mezun olan kişilerin halka açık şirketlerde yönetici pozisyonunda istihdam edildikleri ortaya çıkmıştır. Bölüm olarak bakıldığında toplam 928 yöneticinin 463'ü İİBF mezunu iken 341 yönetici, mühendislik mezunudur. Mühendislik fakültelerinden ise en fazla istihdam edilen bölümler sırası ile makine mühendisliği, endüstri mühendisliği ve inşaat mühendisliğidir. Sonuç olarak; İİBF mezunu yönetici fazla olmasına rağmen mühendislik fakültelerinden mezun olan yöneticiler de azımsanmayacak sayıda. Yöneticilerin işletme eğitimi almasalar bile lisans eğitimlerinde sonra İşletme alanında yüksek lisans yapabilmeleri veya yurt dışında MBA programlarından mezun olabilmeleri idari görevlerde bulunmalarında büyük katkı sağlamaktadır.

81

Anahtar Kelimeler: Halka Açık Şirket, Yönetici, Üniversite, Eğitim.

ANALYSIS OF BUSINESS ADMINISTRATORS BY GRADUATES AND SCHOOLS

ABSTRACT

Especially after 2006, the establishment of many new universities in the country has also increased the number of students who have settled in the university. In particular, the number of students in business, economics and accounting departments, where the number of students of old universities is very high, has already increased even higher in newly established universities and the number of graduated students has increased accordingly. It is important to note which schools and departments managers have graduated from, such as general manager, CEO or assistant general managers, who are currently hired because the trainings given by the departments of the İİBF, which is the main aim to train business managers, are thought to be very important. For this purpose, we have tried to determine which schools and department graduates of these employees are working by examining the CVs of managers working as general manager, CEO or assistant general manager in public companies, company websites, activity reports or company reports. In this way, it has been tried to find out which schools and departments preferred by publicly traded companies in selecting managers. As a result of the study, it has emerged that people graduated from well-established universities such as ODTÜ, İstanbul University, Boğaziçi University and İTÜ are employed as managers in public companies. When we look at the departments, 463 of the total 928 managers are İİBF graduates and 341 of them are engineering graduates. Among the engineering faculties, the most frequently employed departments are mechanical engineering, industrial engineering and civil engineering. As a result; Despite the fact that the administrators who graduated from the Faculty of Economics and Administrative Sciences are too many, the managers who graduated from the engineering faculties will also be underestimated. Even if managers receive business training, they may be able to graduate in Business Administration after undergraduate training or graduating from MBA programs abroad, make a great contribution to their administrative duties.

Keywords: Public Company, Executive, University, Education.

GİRİŞ

Küreselleşme ile birlikte rekabet ortamının hızla gelişmesi işletmeler açısından karlılıklarını arttıracak ve sürdürülebilirliklerini sağlayacak bir yönetim anlayışını da getirmektedir. İşletme yönetim anlayışı, ekonomik ve sosyal gelişmeler ve değişmelerin sonucunda fonksiyonlarında farklılıklar ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Bu fonksiyonlarından biri, kendine özgü bir uzmanlığı gerektirmesidir. Bir başka fonksiyonu, işletmede mülkiyet, kontrol ve yöneticiliğin ayrılması ile işletmelerin karmaşık ve geniş bir yapıya sahip olmaya başlaması ve bunun sonucunda da profesyonel yöneticilik kavramının ortaya çıkmasıdır. Diğer bir fonksiyonu ise; yönetime katılma anlayışının artması ile birlikte yönetimin yeni bir boyut kazanmasıdır (Can ve İbicioğlu, 2008, 254).

Yönetim; amaçların etkili ve verimli bir biçimde gerçekleştirilmesini sağlamak için bir insan grubunda iş birliği ve koordinasyon sağlamaya yönelik faaliyetlerin tümüdür (Eren, Kızar ve Yıldırım, 2016, 136).

Yönetici ise; bir kurum ya da örgütte bir birimin ya da hizmetin sorumlusu konumunda görev yapan ve bu görevi ile ilgili olarak günlük, tekrar eden ve koşulları belli işlemlerin dışına taşan kararları alan, gözetim ve denetimde bulunan üst olarak tanımlanabilir (Bulut ve Bakan, 63). Yöneticinin bir başka tanımı da; bir zaman dilimi içinde amaçlara ulaşmak için insan, para, hammadde, malzeme, makine, demirbaş gibi üretim araçlarını bir araya getiren, onlar arasında uygun bir bileşim, uyumlaşma ve ahenkleştirme sağlayan kişi olarak yapılabilir (Öztürk, 2008, 111). Yöneticilerin belirli yeteneklere sahip olması, etkili ve başarılı bir yönetim için gereklidir (Eren, Kızar ve Yıldırım, 2016, 136). Yöneticilerin yeteneklere sahip olmasının yanında yeterli eğitime de sahip olması rekabetin hızla yoğunlaştığı günümüz işletmeleri için vazgeçilmez bir unsurdur. Aslında bütün olarak bakıldığında eğitim sistemi sadece işletme yöneticileri için değil ülkeler açısından da çok önemlidir.

Eğitim sistemi, bir toplumun kalkınması, gelişmesi ya da geri kalmasının sebeplerinden en önemlisidir. Eğitim sistemi ya da uygulanan eğitim programları ülkenin geri kalmışlığının önlenmesini ya da toplumda istenen nitelikte bireyler yetiştirilmesini sağlayan en önemli araçtır (Aykaç, 2014,1). Eğitim sisteminin işgücü piyasasının gerektirdiği sayıda ve nitelikte eleman yetiştirebilecek şekilde şekillendirilmesi gerekir (Kılıç, 2014, 420).

Eğitimin tanımı ise; bireyde istendik yönde davranış değiştirme süreci olarak yapılabilir. Eğitim ömür boyu devam eden bir süreçtir. Eğitim aile ile başlamakta, daha sonra bireyin yaşadığı sosyal ortamlarda ve okulla devam etmektedir. Eğitimin belli bir plan ve program dahilinde okulda yürütülen kısmına ise “öğretim” denilmektedir (Aykaç, 2014, 2).

Meslek edindirmek amacı ile yapılan üniversite eğitimi ise; tamamen mesleğe yönelik eğitim alınmasını sağlayan ve profesyonel meslek elemanı yetiştiren kurumlardır. İşletme yöneticisi yetiştiren programlar ise; üniversitelerin İİBF bölümlerinde bulunan işletme, iktisat, uluslararası ilişkiler, kamu yönetimi gibi bölümler olmaktadır. Mühendislik ise; bilim ve matematiksel prensipleri, tecrübe, karar ve ortak fikirleri kullanarak insana faydalı ürünler ortaya koyma sanatıdır. Belli bir ihtiyacı karşılamak için gerekli ürün ve sistemi üretme sürecidir. Çalışmamızın amacı da işletme yöneticilerinin işletme ya da mühendislik bölümlerini seçme oranlarının araştırılmasıdır.

Bu konu ile ilgili herhangi bir akademik çalışma yapılmamasına rağmen, Data Expert tarafından yapılan bir araştırmada 3850 üst düzey yöneticinin üniversite tercihlerine bakılmıştır. Bu yöneticilerin %14’ünün ODTÜ, %12’sinin Boğaziçi ve %10’ununda İTÜ mezunu olduğu görülmektedir. ODTÜ ve İTÜ mühendislik alanında mezun verirken, Boğaziçi Üniversitesi İİBF alanında daha fazla mezun vermektedir. Dördüncü ve beşinci sırada ise; Marmara ve İstanbul Üniversiteleri gelmektedir. Diğer sıralamaya bakıldığında ise; Hacettepe Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Koç Üniversitesi ve Ankara Üniversitesi olarak ilk on üniversite yer almaktadır.

Bu üniversitelerin hangi bölümlerinden mezun olduklarına bakıldığında ise; İşletme, Endüstri Mühendisliği, İnşaat Mühendisliği, Makine Mühendisliği, Bilgisayar Mühendisliği, İktisat, Uluslararası İlişkiler gibi bölümlerin yer aldığı görülmektedir.

Yapılan bu çalışmada yöneticilerin aynı zamanda yaşına da bakılmış; 45 yaş üstü yöneticilerin sayısının daha fazla olduğu ortaya çıkmıştır.

ARAŞTIRMANIN AMACI

Bilgi Üniversitesi'nden Prof. Dr. Ali Nesin bir yazısında “mühendislik fakülteleri dolup taşarken, üniversitelerimizin temel bilim bölümleri teker teker kapanıyor. Çünkü öğrenciden talep gelmiyor. Öğrenci çekebilmek için dünyanın başka yerinde görmediğim matematik mühendisliği bölümü icat edildi” demektedir. Aslında sadece matematik, kimya, biyoloji gibi temel bilimlere değil, işletme gibi bölümlere de öğrenci talebinin azaldığı görülmektedir. Bu amaçla biz çalışmamızda; temel amacı yönetici yetiştirmek olan işletme bölümlerinden mezun olan yönetici sayılarını belirlemeye çalıştık. Özellikle mühendislik bölümlerinden mezun olup, işletme alanında yüksek lisans ya da doktora yapmak sureti ile işletmelerde üst düzey yönetici olarak görev yapanların sayısı azımsanmayacak kadar çoktur. MBA (Master of Business Administration); kurumların her düzeyinde görev yapan ve bilgilerini yenilemek, güncelleştirmek isteyen üniversite mezunlarının katılabileceği işletme yüksek lisans programı çok fazla talep görmektedir. Özellikle yurt dışında MBA eğitimi alan yönetici sayısı da fazladır.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Bu çalışmada İMKB'ye kayıtlı 500 halka açık şirkette genel müdür, CEO veya genel müdür yardımcısı olarak çalışan yöneticilerin özgeçmişleri; şirketlerin web sitelerinde, faaliyet raporlarında ya da şirket ile ilgili haberler incelenmek sureti ile hangi okul ve bölüm mezunu oldukları belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaçla halka açık şirketlerin web sitelerinden üst düzey yönetici statüsünde görev yapanların isimlerine bakılmış, faaliyet raporlarında ya da şirket haberlerinde yer alan özgeçmişlerinden eğitim hayatları ve yaşları ile ilgili bilgiler alınmıştır. Toplam 928 yöneticinin özgeçmişine ulaşılmış, bazı şirketlerde yönetim kurulu bilgileri yer alırken, üst düzey yönetici bilgilerine yer verilmediğinden sayı biraz düşük kalmıştır.

ARAŞTIRMANIN VERİLERİ

Araştırma verilerine bakıldığında yöneticilerin mezun oldukları okullara göre okul ve bölüm olarak aşağıdaki sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Tablo 1: ODTÜ Mezun Sayıları

ODTÜ		
1	İşletme	26
2	Kamu Yönetimi	17
3	Ekonomi-İktisat	15
4	Uluslararası İlişkiler	1
5	Makine Mühendisliği	15
6	İnşaat Mühendisliği	14
7	Makine Mühendisliği	10
8	Elektronik Mühendisliği	10
9	Endüstri Mühendisliği	8
10	Kimya Mühendisliği	7
11	İstatistik	6
12	Metalurji Mühendisliği	5
13	Bilgisayar Mühendisliği	6
14	Matematik	2
15	Sosyoloji	2
16	Maden Mühendisliği	2
17	Mimarlık	1
18	Psikoloji	1
19	Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	1
20	İstatistik	1
21	Fen-Edebiyat Fakültesi	1
TOPLAM		151

Tablo 1’de de görüldüğü gibi 928 yöneticinin 151’i ODTÜ mezunudur. Toplam mezun sayısı 151 olan ve birinci sırada yer alan ODTÜ mühendislik alanında en fazla mezun veren üniversitedir. İİBF mezunu 59 iken; Mühendislik mezunu sayısı 87; Sosyal Bilimler Mezunu sayısı ise 5’dir.

Tablo 2. İstanbul Üniversitesi Mezun Sayıları

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ		
1	İşletme	39
2	Ekonomi-İktisat	38
3	Uluslararası İlişkiler	3
4	Kamu Yönetimi	2
5	Bankacılık	1
6	Maliye	1
7	İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi	6
8	Hukuk Fakültesi	20
9	İletişim Fakültesi	1
10	Eczacılık Fakültesi	3
11	Kimya Mühendisliği	1
12	Ekonometri	1
13	Fen Bilimleri Enstitüsü	1
TOPLAM		117

85

Tablo 2’de 117 mezunu ile en fazla mezun veren ikinci üniversite İstanbul Üniversitesi yer almaktadır. İstanbul Üniversitesi İİBF alanında en fazla mezun veren üniversitedir. İİBF mezun sayısı 90, mühendislik mezun sayısı 6 ve sosyal bilimler mezun sayısı 21’dir.

Tablo 3. Boğaziçi Üniversitesi Mezun Sayıları

BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ		
1	İşletme	32
2	İktisat-Ekonomi	12
3	Uluslararası İlişkiler	3
4	Sosyal Bilimler Fakültesi	2
5	Mütercim-Tercümanlık	1
6	Makine Mühendisliği	22

7	Endüstri Mühendisliği	17
8	İnşaat Mühendisliği	7
9	Elektrik- Elektronik Mühendisliği	7
10	Bilgisayar Mühendisliği	4
11	Kimya Mühendisliği	3
12	Matematik	2
13	Matematik Öğretmenliği	1
14	Fizik	1
TOPLAM		113

Tablo 3’de görüldüğü 113 mezunu ile en fazla mezun veren üçüncü üniversitemiz Boğaziçi Üniversitesi’dir. Boğaziçi üniversitesi de ODTÜ gibi mühendislik alanında en fazla mezun vermiştir. İİBF mezun sayısı 47 iken; Mühendislik mezunu sayısı 63, Sosyal Bilimler mezun sayısı ise 3’tür.

Tablo 4. İstanbul Teknik Üniversitesi Mezun Sayıları

İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ (İTÜ)		
1	İşletme Mühendisliği	17
2	Makine Mühendisliği	25
3	Endüstri Mühendisliği	17
4	İnşaat Mühendisliği	12
5	Matematik Mühendisliği	5
6	Mimarlık	4
7	Metalürji	4
8	Elektrik-Elektronik Mühendisliği	5
9	Kimya Mühendisliği	3
10	Bilgisayar Mühendisliği	2
11	Elektronik ve Haberleşme Mühendisliği	2
12	Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi	2
13	Gemi İnşaatı Mühendisliği	1
14	Tekstil Mühendisliği	1

15	Matematik	1
16	Petrol Bölümü	1
17	Fizik Bölümü	1
TOPLAM		103

Tablo 4’de görüldüğü gibi İTÜ en fazla mühendislik alanında mezun vermiştir. İşletme Mühendisliği alanında 17, Mühendislik alanında 86 mezun veren üniversite toplam 103 mezunu ile dördüncü sırada yer almaktadır.

Tablo 5. Ankara Üniversitesi Mezun Sayısı

ANKARA ÜNİVERSİTESİ		
1	Siyasal Bilgiler Fakültesi İktisat-Maliye	34
2	Siyasal Bilgiler Fakültesi İşletme	22
3	İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi	5
4	Uluslararası İlişkiler	2
5	Kamu Yönetimi	1
6	Maliye	1
7	Hukuk Fakültesi	6
8	Sosyoloji	1
9	İletişim Fakültesi	1
10	Politik Bilimler	1
11	Kimya Mühendisliği	2
12	Fizik	1
13	Mimarlık	1
14	Ziraat Fakültesi	1
TOPLAM		79

Tablo 5’te görüldüğü gibi Ankara Üniversitesi İİBF alanında 65, mühendislik alanında 5 ve sosyal bilimler alanında 9 mezun vermiştir. Ankara üniversitesi en fazla mezun veren üniversite sıralamasında beşinci sırada yer almaktadır.

Tablo 6. Marmara Üniversitesi Mezun Sayısı

MARMARA ÜNİVERSİTESİ		
1	İktisat-Ekonomi	19
2	İşletme	18
3	Kamu Yönetimi	7
4	Maliye	1
5	Hukuk	2
6	Halkla İlişkiler	1
7	İlahiyat Fakültesi	1
8	İletişim Fakültesi	1
9	Yabancı Diller	1
10	Basın Yayın Yüksekokulu	1
11	Teknik Eğitim Fakültesi	1
12	Endüstri Mühendisliği	1
TOPLAM		54

88

Marmara Üniversitesi en fazla mezun veren üniversite sıralamasında altıncı sırada yer almaktadır. İİBF mezun sayısı 45, mühendislik mezun sayısı 2 ve sosyal bilimler mezun sayısı ise 7'dir.

Tablo 7. Anadolu Üniversitesi Mezun Sayısı

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ		
1	İktisat	16
2	İşletme	11
3	Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi	3
4	Maliye	3
5	İİBF Yüksekokulu	1
6	Turizm Otelcilik Yüksekokulu	1
7	İç Mimarlık	1
TOPLAM		37

En fazla mezun veren üniversite sıralamasında 37 mezunu ile Anadolu Üniversitesi yedinci sırada yer almaktadır. İİBF mezun sayısı 34, mühendislik mezun sayısı 1 ve sözel bölümler mezun sayısı ise 2'dir.

Tablo 8. Dokuz Eylül Üniversitesi Mezun Sayısı

DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ		
1	İşletme	9
2	İktisat	7
3	Uluslararası İlişkiler	1
4	Maliye	1
5	Çalışma Ekonomisi	1
6	Endüstri Mühendisliği	3
7	İnşaat Mühendisliği	1
8	Makine Mühendisliği	1
9	Elektrik-Elektronik Mühendisliği	1
10	Bilgisayar Programcılığı	1
TOPLAM		27

89

En fazla mezun veren sekizinci üniversitemiz ise Dokuz Eylül Üniversitesi'dir. Üniversite; İİBF alanında 20, mühendislik alanında 7 mezun verirken sosyal bilimler alanında mezun vermemiştir.

Tablo 9. Yıldız Teknik Üniversitesi Mezun Sayısı

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ		
1	Ekonomi	3
2	Makine Mühendisliği	7
3	Elektrik Mühendisliği	4
4	İnşaat Mühendisliği	4
5	Elektronik ve Telekomünikasyon Mühendisliği	2
6	Kimya Mühendisliği	2
7	Mimarlık	1
8	Bilgisayar Mühendisliği	1
9	Endüstri Mühendisliği	1
TOPLAM		25

İİBF alanında sadece 3, mühendislik alanında 22 mezun veren Yıldız Teknik Üniversitesi toplam mezun sayısı açısından dokuzuncu sırada yer almaktadır.

Tablo 10. Hacettepe Üniversitesi Mezun Sayısı

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ		
1	İktisat-Ekonomi	6
2	İşletme	6
3	Elektrik-Elektronik Mühendisliği	3
4	Bilgisayar Mühendisliği	2
5	Kimya Mühendisliği	2
6	İstatistik	1
7	Fransız Dili ve Edebiyatı	2
8	İngiliz Dili ve Edebiyatı	1
9	Sosyoloji	1
10	Edebiyat	1
TOPLAM		25

90

Toplam 25 mezunu ile onuncu sırada yer alan Hacettepe Üniversitesi İİBF alanında 12, mühendislik alanında 8 ve sosyal bölümler alanında ise 5 mezun vermiştir.

Tablo 11. Bilkent Üniversitesi Mezun Sayısı

BİLKENT ÜNİVERSİTESİ		
1	İşletme	7
2	İktisat	6
3	İşletme Mühendisliği	1
4	Kamu Yönetimi	1
5	Uluslararası İlişkiler	1
6	Bankacılık ve Finansman	1
7	Turizm Otelcilik	1
8	Bilgisayar Mühendisliği	4
9	Elektrik- Elektronik Mühendisliği	3
TOPLAM		25

Toplam 25 mezunu ile onuncu sırayı Hacettepe Üniversitesi ile paylaşan Bilkent Üniversitesi ise İİBF'den 25, mühendislikten 7 ve sosyal bölümler alanında 1 mezun vermiştir.

Tablo 12. Gazi Üniversitesi Mezun Sayısı

GAZİ ÜNİVERSİTESİ		
1	İşletme	10
2	Maliye	2
3	Kamu Yönetimi	2
4	Endüstri Mühendisliği	2
5	Elektrik Mühendisliği	1
6	İnşaat Mühendisliği	1
7	Makine Mühendisliği	1
8	İngiliz Dili ve Edebiyatı	1
TOPLAM		20

91

Toplam 20 mezunu ile on birinci sırada yer alan Gazi Üniversitesi, İİBF alanında 14 mühendislik alanında 5 ve sosyal bölümler alanında 1 mezun vermiştir.

Tablo 13. Uludağ Üniversitesi Mezun Sayısı

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ		
1	İşletme	7
2	İktisat	2
3	Kamu Yönetimi	1
4	Uluslararası İlişkiler	1
5	Elektronik ve Haberleşme Mühendisliği	1
6	Elektronik Mühendisliği	1
7	Endüstri Mühendisliği	1
8	Ekonometri	1
9	Yabancı Dil Eğitimi	1
10	İngiliz Dili	1
TOPLAM		17

Toplam 17 mezunu ile on ikinci sırada yer alan Uludağ Üniversitesi İİBF alanında 11, mühendislik alanında 4 ve sosyal bölümler alanında ise 2 mezun vermiştir.

Tablo 14. Ege Üniversitesi Mezun Sayısı

EGE ÜNİVERSİTESİ		
1	İşletme	2
2	Ekonomi	1
3	Tekstil Mühendisliği	2
4	Kimya Mühendisliği	2
5	Bilgisayar Mühendisliği	2
6	İstatistik	1
7	Ziraat Fakültesi	1
8	Gıda Mühendisliği	1
9	İnşaat Mühendisliği	1
10	Edebiyat Fakültesi	1
TOPLAM		14

92

Toplam 14 mezunu ile on üçüncü sırada yer alan Ege Üniversitesi; İİBF alanında 3 mühendislik alanında 10 ve sosyal bölümler alanında 1 mezun vermiştir.

Tablo 15. Çukurova Üniversitesi Mezun Sayısı

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ		
1	İİBF	6
2	Mekanik Mühendisliği	2
3	İnşaat Mühendisliği	1
4	Jeoloji Mühendisliği	1
TOPLAM		10

Toplam 10 mezunu ile on dördüncü sırada yer alan Çukurova Üniversitesi; İİBF alanında 6 ve mühendislik alanında ise 4 mezun vermiştir.

Tablo 16. Karadeniz Teknik Üniversitesi Mezun Sayısı

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ		
1	Rize Meslek Yüksekokulu Muhasebe	1
2	Makine Mühendisliği	3
3	İnşaat Mühendisliği	1
4	Elektrik- Elektronik Mühendisliği	1
TOPLAM		6

Toplam 6 mezunu ile on beşinci sırada yer alan Karadeniz Teknik Üniversitesi; İİBF alanında 1 ve Mühendislik alanında ise 5 mezun vermiştir.

Tablo 17. Diğer Üniversitelerin İİBF Bölümlerinin Mezun Sayıları

	Üniversite Adı	Bölüm	Sayı
1	Sakarya Üniversitesi	Kamu Yönetimi	1
2	Trakya Üniversitesi	İşletme	2
3	Ondokuz Mayıs Üniversitesi MYO	Muhasebe	1
4	Kara Harp Okulu	İşletme	1
7	Hava Harp Okulu	İşletme	1
6	Koç Üniversitesi	İşletme	4
7	Koç Üniversitesi	Ekonomi	1
8	Gediz Üniversitesi	İşletme	1
9	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	İşletme	1
10	Doğu Akdeniz Üniversitesi	İktisat	1
11	Erciyes Üniversitesi	İşletme	2
12	Lefke Avrupa Üniversitesi	İşletme	1
13	Sabancı Üniversitesi	Ekonomi	1
14	Afyon Kocatepe Üniversitesi	Maliye	1
TOPLAM			19

Diğer İİBF mezunlarının mezun oldukları üniversiteler ise Tablo 17’de görüldüğü gibi; Sakarya Üniversitesi, Trakya Üniversitesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi MYO, Koç Üniversitesi, Gediz Üniversitesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Doğu Akdeniz Üniversitesi, Erciyes Üniversitesi, Lefke Avrupa Üniversitesi, Sabancı Üniversitesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi ve Askeri Subay okullarıdır. Toplam mezun sayısı 19’dur.

Tablo 18. Diğer Üniversitelerin Mühendislik ve Sosyal Bilimler Mezunları

	Üniversite Adı	Bölüm	Sayı
1	Deniz Harp Okulu	Makine Mühendisliği	2
2	İstanbul Kültür Üniversitesi	İnşaat Mühendisliği	1
3	Cumhuriyet Üniversitesi	Makine Mühendisliği	1
4	Deniz Harp Okulu	Elektrik-Elektronik Mühendisliği	1
5	Mimar Sinan Üniversitesi	Mimarlık	1
6	Mimar Sinan Üniversitesi	İstatistik	1
7	Kara Harp Okulu	Sistem Mühendisliği	1
8	Atatürk Üniversitesi	Ziraat Fakültesi	2
9	Selçuk Üniversitesi	İnşaat Mühendisliği	1
10	Erciyes Üniversitesi	Makine	1
11	Kara Harp Okulu	Makine Mühendisliği	1
12	Gaziantep Üniversitesi	Makine Mühendisliği	1
13	Koç Üniversitesi	Matematik	1
14	Kocaeli Üniversitesi	Elektronik ve Haberleşme	1
15	Mimar Sinan Üniversitesi	Matematik	1
16	Fırat Üniversitesi	İnşaat Mühendisliği	1
17	Afyon Kocatepe Üniversitesi	Endüstri Mühendisliği	1
18	Bilgi Üniversitesi	İletişim Fakültesi	1
19	Koç Üniversitesi	Psikoloji	1
20	Bahçeşehir Üniversitesi	Hukuk Fakültesi	1
21	Jandarma Subay Okulu		1
22	Lise Mezunu		1
23	Yurtdışı Lisans Mezunu		62
TOPLAM			86

Tablo 18’de görüldüğü mühendislik ve sosyal bölümler alanında mezun veren diğer üniversiteler; İstanbul Kültür Üniversitesi, Cumhuriyet Üniversitesi, Mimar Sinan Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Erciyes Üniversitesi, Gaziantep Üniversitesi, Koç Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi, Fırat Üniversitesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Bilgi Üniversitesi, Bahçeşehir Üniversitesi, Askeri Subay okullarıdır. Toplam 86 mezundan biri lise mezunu iken yurtdışı lisans mezunu olanların sayısı ise 62’dir.

Tablo 19. Yüksek Lisansını İşletme ya da MBA Olarak Yapan Mezun Sayıları

1	Yurtdışı	72
2	İstanbul Üniversitesi	34
3	Marmara Üniversitesi	19
4	Koç Üniversitesi	17
5	İstanbul Teknik Üniversitesi	11
6	Sabancı Üniversitesi	11
7	Bilkent Üniversitesi	8
8	Bilgi Üniversitesi	7
9	Boğaziçi Üniversitesi	6
10	Yeditepe Üniversitesi	6
11	ODTÜ	3
12	Galatasaray Üniversitesi	2
13	Bahçeşehir Üniversitesi	2
14	Okan Üniversitesi	1
15	Uludağ Üniversitesi	1
16	Atatürk Üniversitesi	1
17	Yıldız Teknik Üniversitesi	1
18	Maltepe Üniversitesi	1
19	Gazi üniversitesi	1
20	Özyeğin Üniversitesi	1
21	Fatih Üniversitesi	1
22	Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü	1
23	Kemerburgaz Üniversitesi	1
24	İstanbul Ticaret Üniversitesi	1
TOPLAM		199

Yüksek lisansını İşletme alanında ya da MBA olarak yapanların toplam sayısı 199'dur. Bu kişilerin 72'si yurtdışında eğitimin tamamlamıştır. Diğer mezun olunan üniversitelere bakıldığında ise; sırası ile en fazla mezun sayısına göre İstanbul Üniversitesi 34, Marmara Üniversitesi 19, Koç Üniversitesi 17, İTÜ ve Sabancı Üniversitesi 11, Bilkent Üniversitesi 8, Bilgi Üniversitesi 7, Boğaziçi Üniversitesi ve Yeditepe Üniversitesi 6, ODTÜ 3, Galatasaray Üniversitesi ve Bahçeşehir Üniversitesi 2 mezun vermiştir. Birer tane mezun veren üniversiteler ise; Uludağ Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Maltepe Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Özyeğin Üniversitesi, Fatih Üniversitesi, Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Kemerburgaz Üniversitesi ve İstanbul Ticaret Üniversitesi'dir.

Tablo 20. Diğer İİBF Alanlarında Yüksek Lisans Yapan Mezun Sayıları

1	Marmara Üniversitesi	Bankacılık Ekonomi ve İşletmeciliği	3
2	Boğaziçi Üniversitesi	Finans Mühendisliği	1
3	İstanbul Üniversitesi	İktisat	2
4	Bilkent Üniversitesi	Ekonomi Hukuku	1
5	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	İktisat	1
6	Ankara Üniversitesi	Ekonomi	1
7	Sabancı Üniversitesi	Ekonomi	1
8	Atılım Üniversitesi	Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi	1
9	Boğaziçi	Ekonomi	1
10	Bilkent Üniversitesi	Finans	1
11	Galatasaray Üniversitesi	Ekonomi Hukuku	1
12	İstanbul Üniversitesi	Ekonomi	1
13	Ahmet Yesevi Üniversitesi	Yönetim ve Organizasyon	1
14	Gazi Üniversitesi	Bankacılık Eğitimi	1
15	Boğaziçi Üniversitesi	Ekonomi	1
16	İstanbul Üniversitesi	Para ve Sermaye Piyasaları	1
17	ODTÜ	Ekonomi	1
TOPLAM			20

İİBF alanlarının işletme dışındaki bölümlerinde yüksek lisansını yapan 20 kişinin mezun oldukları üniversiteler Tablo 20'de gösterildiği gibidir.

Tablo 21. Sosyal Bilimlerin Diğer Alanlarında Yüksek Lisans Yapan Mezun Sayıları

1	Ankara Üniversitesi	AB Hukuku	1
2	Galatasaray Üniversitesi	İletişim Stratejileri ve Halkla İlişkiler	1
3	Ankara Üniversitesi	Hukuk Fakültesi	1
4	Bilkent Üniversitesi	Hukuk Fakültesi	1
5	İTÜ	Kontrol ve Otomasyon	1
6	Ege Üniversitesi	Sosyoloji	1
7	Boğaziçi Üniversitesi	Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler	1
8	Bilgi Üniversitesi	İş Hukuku	1
9	Bilgi Üniversitesi	Ekonomi Hukuku	1
TOPLAM			9

Sosyal bilimlerin diğer alanlarından mezun olan 9 kişinin mezun oldukları üniversiteler Tablo 21’de gösterildiği gibidir.

97

Tablo 22. Mühendislik Alanlarında Yüksek Lisans Yapan Mezun Sayıları

1	Marmara Üniversitesi	Endüstri Mühendisliği	6
2	Boğaziçi Üniversitesi	Endüstri Mühendisliği	4
3	Bilkent Üniversitesi	Makine Mühendisliği	3
4	İTÜ	Makine Mühendisliği	3
5	ODTÜ	Bilgisayar Mühendisliği	1
6	Atılım Üniversitesi	Bilgisayar Mühendisliği	1
7	Dokuz Eylül Üniversitesi	Mekatronik Mühendisliği	1
8	Bahçeşehir Üniversitesi	Bilgi Teknolojileri	1
9	Gedik Üniversitesi (İstanbul)	Mekatronik	1
10	ODTÜ	Endüstri Mühendisliği	1
11	Boğaziçi Üniversitesi	Kimya Mühendisliği	1
12	Boğaziçi Üniversitesi	Makine Mühendisliği	1
13	Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü	Bilgisayar Mühendisliği	1

14	İTÜ	Kimya Mühendisliği	1
15	İstanbul Üniversitesi	İnşaat Mühendisliği	1
16	Boğaziçi Üniversitesi	Kimya Mühendisliği	1
17	Boğaziçi Üniversitesi	İnşaat Mühendisliği	1
18	Boğaziçi Üniversitesi	Yapı Mekaniği	1
19	İstanbul Üniversitesi	Makine Mühendisliği	1
20	İTÜ	Endüstri Mühendisliği	1
21	Dokuz Eylül Üniversitesi	Makine Mühendisliği	1
22	ODTÜ	İnşaat Mühendisliği	1
23	Çukurova Üniversitesi	Elektrik- Elektronik Mühendisliği	1
24	Sabancı Üniversitesi	Enerji ve Teknoloji Yönetimi	1
25	ODTÜ	Metalürji	1
26	Ege Üniversitesi	İstatistik	1
27	Karadeniz Teknik Üniversitesi	Makine Mühendisliği	1
28	Yurtdışı Yüksek Lisans		83
TOPLAM			122

Tablo 22’de görüldüğü gibi Mühendislik alanlarında yüksek lisans yapan 122 kişinin 83’ü yurtdışında yüksek lisansını tamamlamıştır. Marmara Üniversitesi Endüstri Mühendisliği’nden 6, Boğaziçi Üniversitesi Endüstri Mühendisliği’nden 4, Bilkent ve İTÜ Üniversitelerinin Makine Mühendisliği bölümlerinden mezun olanların sayıları üçer kişidir. Diğer üniversitelerden mezun olanların sayısı birer kişidir.

Tablo 23. Doktora Eğitimi Alanların Sayıları

1	Marmara Üniversitesi	İşletme	1
2	Dokuz Eylül Üniversitesi	İşletme	1
3	İstanbul Aydın Üniversitesi	İşletme	1
4	İstanbul Üniversitesi	İşletme	1
5	Marmara Üniversitesi	İktisat	1
6	Yeditepe Üniversitesi	Finansal Ekonomi	1
7	İstanbul Üniversitesi	Uluslararası İlişkiler	1
8	Kadir Has Üniversitesi	Finans ve Bankacılık	1

9	İTÜ	Bankacılık ve Finans	1
10	Marmara Üniversitesi	Bankacılık ve Sigortacılık	1
11	Marmara Üniversitesi	AB Ekonomisi	4
12	ODTÜ	İnşaat	1
13	ODTÜ	Metalürji	1
14	Marmara Üniversitesi	Mühendislik Yönetimi	2
15	İTÜ	Kimya Mühendisliği	1
16	Boğaziçi Üniversitesi	Endüstri Mühendisliği	2
17	İTÜ	Endüstri Mühendisliği	1
18	Yurtdışı Doktora		8
TOPLAM			30

Doktorayı bitiren yönetici sayısı 30 kişidir. İşletme alanında doktora yapan 4 kişi Marmara, Dokuz Eylül, İstanbul Aydın ve İstanbul Üniversitesi'dir. Marmara Üniversitesi İktisat Bölümünden bir kişi, Yeditepe Üniversitesi Finansal Ekonomi bölümünden bir kişi ve uluslararası ilişkiler bölümünden bir kişi, Bankacılık ve Finans bölümlerinden mezun olan birer kişi Kadir Has, İTÜ ve Marmara Üniversitesi mezunudur. Marmara Üniversitesi AB Ekonomisi Bölümü'nden ise 4 kişi mezun olmuştur. Mühendislik alanlarından mezun olanlar ise İnşaat, Metalürji, Mühendislik Yönetimi, Kimya Mühendisliği ve Endüstri Mühendisliği mezunlarıdır. Mezun oldukları üniversiteler ise; ODTÜ, Marmara Üniversitesi, İTÜ ve Boğaziçi Üniversiteleridir. Mühendislik alanında doktora yapanların sayısı ise 8'dir.

99

YÖNETİCİLERİN YAŞ ARALIKLARI

Yöneticilerin özgeçmişleri incelenirken 408 yöneticinin doğum tarihlerinin belirtildiği görülmüştür. Bu yöneticilerin yaş aralıkları Tablo 24'de gösterildiği gibidir.

Tablo 24. Yöneticilerin Yaş Aralıkları

30 yaş altı	2
31-35 yaş	5
36-40 yaş	33
41- 45 yaş	73
46-50 yaş	97
51-55 yaş	85
56-60 yaş	62
61-65 yaş	25
65 yaş üstü	26
TOPLAM	408

Tablo 24’de gösterildiği gibi 408 yöneticinin 97’si 46-50 yaş aralığındadır. 51-55 yaş aralığındaki yönetici sayısı 85, 41-45 yaş aralığındaki yönetici sayısı 73, 56- 60 yaş aralığındaki yönetici sayısı 62, 36- 40 yaş aralığındaki yönetici sayısı 3365 yaş üstü yönetici sayısı 26 ve 61-65 yaş aralığındaki yönetici sayısı 25, 31-35 yaş aralığındaki yönetici sayısı 5’dir. 30 yaş altı yönetici sayısı 2’dir.

SONUÇ

Bu çalışmada 2017 yılında İMKB’ye kayıtlı 500 halka açık şirketin genel müdür, CEO veya genel müdür yardımcısı olarak görev alan yöneticilerin özgeçmişleri incelenmiştir. Bu inceleme sırasında; şirketlerin web sitelerine, faaliyet raporlarına veya şirket ile ilgili haberlere bakılmıştır. Böylece şirket yöneticilerinin hangi okul ve bölüm mezunu oldukları, kaç yaşında oldukları gibi bilgilere ulaşılmıştır. Toplam 928 yöneticinin özgeçmişine ulaşılmıştır. Doğum tarihlerine ulaşabildiğimiz yönetici sayısı ise 408’dir. Sonuçlara bakıldığında; 928 yöneticinin 463’ü İİBF, 341’i mühendislik ve diğer teknik bilimler ve 62’si diğer sözel bölümlerden mezun olmuştur. Yurtdışında lisansını tamamlayan yönetici sayısı 62’dir.

Mezun olunan üniversitelere göre; yöneticilerin 151’i ODTÜ, 117’si İstanbul Üniversitesi, 113’ü Boğaziçi Üniversitesi, 103’ü İTÜ mezundur. Beşinci sırada 79 mezunu ile Ankara Üniversitesi yer almaktadır.

Mühendislik bölümlerinden mezun olan yöneticilerin mezun oldukları bölümlere bakıldığında; makine mühendisliği 74 kişi ile birinci sırada yer almaktadır. Endüstri mühendisliği 52 kişi ile ikinci sırada yer alırken, inşaat mühendisliği 42 kişi ile üçüncü sırada ve elektrik- elektronik mühendisliği 36 kişi ile dördüncü sırada yer almaktadır. Mühendislik alanında en fazla mezun veren üniversiteler ise; ODTÜ, İTÜ ve Boğaziçi Üniversiteleridir.

İşletme ya da MBA alanında yüksek lisansını tamamlayan yönetici sayısı 199’dur. Bunların 79’u yurtdışında eğitimini tamamlamıştır. Türkiye’deki üniversitelerden mezun sayısına göre sıralamada İstanbul Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Koç Üniversitesi, İTÜ, Sabancı Üniversitesi en fazla mezun veren üniversiteler olarak ortaya çıkmaktadır.

Diğer İİBF bölümlerinde yüksek lisans eğitimini tamamlayanların sayısı 20’dir. Sosyal bilimlerin diğer alanlarında yüksek lisans eğitimini tamamlayanların sayısı 9’dur. Mühendislik alanlarında yüksek lisans eğitimini tamamlayanların sayısı 122’dir. Mühendislik alanlarında da yüksek lisans mezunu veren üniversiteler sıralamasında Marmara Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi ve İTÜ ilk sıralarda yer almaktadır.

Doktorayı bitiren yönetici sayısı ise 30’dur. İİBF alanlarında mezun olanların sayısı 14 iken; mühendislik alanlarında doktora eğitimini tamamlayanların sayısı 8’dir. Yurtdışında doktora yapanların sayısı da 8’dir. Yöneticilerin en fazla bulunduğu yaş aralığına bakıldığında; 46- 50 yaş aralığındaki yönetici sayısının daha fazla olduğu görülmektedir.

Data Expert tarafından yapılan araştırma ile bizim çalışmamız karşılaştırıldığında; Data Expert tarafından yapılan araştırmada en fazla mezun veren üniversiteler sırası ile ODTÜ, Boğaziçi, İTÜ ve Marmara Üniversitesi olarak ortaya çıkmıştır. Bizim çalışmamızda ise; ODTÜ, İstanbul Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi ve İTÜ olarak ilk dört sıralama yer almaktadır. Mezun oldukları bölümler sıralamasında Data Expert tarafından yapılan araştırmada İşletme, Endüstri Mühendisliği, İnşaat Mühendisliği, Makine Mühendisliği olarak sıralama yer alırken; bizim çalışmamızda İİBF, Makine Mühendisliği, Endüstri Mühendisliği, inşaat Mühendisliği ve Elektrik- Elektronik Mühendisliği yer almaktadır. Yönetici yaş aralıklarına bakıldığında; iki çalışmada da 45 yaş üstü yönetici sayısı daha fazladır.

KAYNAKLAR

- Aykaç, Necdet (2014); Öğretim İlke ve Yöntemleri, Pegem Akademi, 2.Baskı, Ankara.
- Bulut, Yakup; İsmail Bakan; “Yönetici Ve Yöneticilik Üzerine Kahramanmaraş Kentinde Bir Araştırma”, SÜ İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, ss: 63-90.
- Can, Ali, Hasan İbicioğlu (2008); “Yönetim Ve Yöneticilik Yönünden Üniversite Hastanelerinin Değerlendirilmesi”, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, C.13, S.3,ss.253-275.
- Eren, Abdülsamet, Oktay Kızır ve Eyyup Yıldırım (2016); “Spor Kulüplerinde Görev Yapan Yöneticilerin Eğitim Durumları Ve Yeterlilikleri”, Ankara Üniv Spor Bil Fak, 2016, 14 (2), 135-143.
- Kılıç, Yalın (2014); “Turizm Sektörü İstihdamının Eğitim Durumu ve İnsangücü Planlaması”, Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi, Cilt: 4, Sayı: 1, ss: 419-436.
- <http://www.bm-institute.com/haber/c-level-yoneticiler-hangi-universiteden.html>
- Nesin, Ali (2014); “2023 İçin Çok Geç, Belki 2073”, TÜSİAD Görüş Dergisi, Sayı: 85.
- Öztürk, A. Turan (2008); “Değişen Çağın Aile İşletmelerinde Kurum Kültürünün Yerleştirilmesinde Profesyonel Yöneticilerden Beklentiler”, Çankaya Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Sayı: 10, ss: 109-116.